

LINDA ROMEIN

OVER DE RAND

Mijn baby met
een hersentumor.
Mijn depressie.
Hoe we overleefden.

Over de rand

Voor Lars, onze held.
En voor Daan, zijn geweldige broer.

Inhoud

Hotel New York	7	Maar verder ben ik niet gek!	182
Eerder	13	Nortrilen	196
Klapperende eierstokken	24	Bevrijdingsdag	200
Sint Franciscus Gasthuis	27	Later	209
Waterhoofd	30		
Tumor	40		
Neurochirurgie	44	Dankwoord	224
Door het oog van de naald	52		
Loodgietersprobleempje	61		
Carcinoom	76		
Gezellig thuis, poging één	86		
Oncologie	90		
Snelweg naar de tumor	99		
Poging twee	105		
Vrolijk kerstfeest	112		
En een gelukkig nieuwjaar	118		
De genadeklap	124		
Gedwongen afstand nemen	137		
Richting de afgrond	143		
Gezellig thuis, poging twee	148		
Laatste dag	155		
In de cel	161		
BAVO	164		
Erasmus MC-P3	169		
De anderen	175		

Nu zit ik hier, in het gekkenhuis zoals Erik het noemt. Ik huil zodra ik alleen ben. Er hangt een dikke mist om mij heen. Ik loop nog steeds in mijn zwangerschapskleren. Mijn moeder wil dat ik ze uittrek en heeft wat nieuws gekocht om me op te beuren. Het interesseert me totaal niet. Mijn lieve moedertje. Ik had haar zo graag een gezond eerste kleinkind gegeven.

Erik komt binnen met Lars in de Maxi-Cosi. Ze komen net bij de chemo vandaan. Mijn zorgzame man, die maar één dag heeft kunnen zweven van geluk. Mijn baby, die zo hard moet vechten. Waterige ogen, pafferig gezicht, geen enkele kleur op zijn wangen. Zijn neussonde is aangekoekt aan de binnenkant. Ik heb de puf niet om het slangetje door te spuiten.

Lars huilt. Ik ben ervan overtuigd dat dat door mij komt. Hij merkt dat er iets mis is met mij. Ik schaam me tegenover de andere patiënten. Iedereen hoort dat ik geen goede moeder ben. Ik kan mijn eigen zoon geeneens troosten! Een depressieve moeder is desastreus voor een baby, heb ik gelezen. Mijn kind dat zoveel rust en liefde nodig heeft omdat het zo ziek is. Met een moeder die hem nóg meer schade toebrengt.

Ik was ooit zo sterk en nu ben ik niets meer. Gedachten aan de dood dringen zich aan mij op; ik heb er geen controle over. Ik kan niet meer.

Hotel New York

‘Wanneer leer ik nu eens op tijd van huis te gaan,’ mompel ik zuchtend, terwijl ik haastig op zoek ben naar onze Ford Scorpio. Het lopen gaat niet snel met zo’n dikke buik, en het is niet makkelijk om mijn auto terug te vinden in Bergpolder. Er is duidelijk een tekort aan ruime parkeerplaatsen, zeker voor zo’n grote oude bak; soms staat die wel twee blokken verderop. Erik is natuurlijk weer met ons Corollaatje naar z’n werk.

Het is dinsdag 26 oktober 2004. Ik heb afgesproken met mijn vriendin Wendy. We waren collega’s op de afdeling Reumatologie/Nefrologie. Hoewel we ondertussen beiden een andere baan als verpleegkundige hebben, zien we elkaar nog regelmatig. We gaan lunchen in Hotel New York. Ik hou van het oude gebouw met zijn rijke historie. Je hebt er een adembenemend uitzicht over de Maas. Geen verkeerde plek om in het begin van mijn verlof de dag door te brengen. Ik ben bijna 36 weken zwanger en geniet volop van alle afspraakjes met familie en vrienden. Terwijl ik over de Erasmusbrug rijd, neem ik me voor om het wat kalmer aan te doen, al heb ik dat vaker gedacht en is het me tot nu toe niet gelukt.

‘Ook dat nog,’ mopper ik, terwijl ik rondjes rijd op het parkeerterrein van Hotel New York. Er is nergens een parkeerplaats te vinden. Het lijkt wel of half Rotterdam uitgerekend vandaag hier wil lunchen!

Als ik eindelijk een plekje heb gevonden, staat het zweet me op de rug en heb ik steken in mijn buik. Ik negeer de parkeermeter, die veel te ver weg staat, en loop zo snel als ik kan naar het restaurant, waar Wendy zich ongetwijfeld afvraagt waar ik blijf. Een eventuele parkeerboete kan me gestolen worden!

Vanaf de zijkant van het hotel betreed ik de statige hal van het voormalig kantoor van de Holland Amerika Lijn. Ik krijg meteen weer zo'n speciaal gevoel, een gevoel dat ik altijd heb als ik hier kom. Alsof ik terug ga in de tijd. De grote kroonluchters, de scheepselementen en de robuuste buizen onder het plafond creëren een unieke ambiance. Binnen is het aardig vol. Gekletter van servies en druk gebabbel vullen de eetzaal. De hoge plafonds komen de akoestiek niet ten goede, maar daardoor is er wel een sfeer van gezellige bedrijvigheid. Ik voel me ontzettend zwanger als ik, lopend langs de volle tafeltjes, voel dat mensen naar me staren. 'Meid, wat een mooie buik,' merkt een oude dame goedkeurend op. Ik bedank haar met een brede glimlach. Nu ik in het restaurant ben voel ik me niet meer opgejaagd, en als ik Wendy zie loop ik stralend op haar af. Ze zit aan een tafeltje aan de rand van de zaal, lekker in het zonlicht, dat door de grote raampartijen naar binnen stroomt. Het is een prachtige dag met een helderblauwe lucht; veel te warm voor eind oktober.

'Sorry dat ik te laat ben, Wen,' zeg ik terwijl ik zo elegant mogelijk plaatsneem op mijn stoel. Direct komen de steekjes in mijn buik weer terug. Wat zou dat toch zijn?

'Misschien heb je blaasontsteking?' zegt mijn vriendin twijfelend als ik haar vertel over mijn ongemak. Dat zou best kunnen en omdat het geen vervelende pijn is, schenk ik er verder geen aandacht aan.

‘Ik voel iets nats tussen mijn benen, kun jij iets zien?’ vraag ik Wendy. Het is twee uur later en we staan bij de uitgang van het restaurant – we hoeven alleen nog maar de draaideur door.

Wendy bukt en inspecteert mijn achterkant grondig. ‘Ik zie niets hoor,’ concludeert ze al snel.

‘Ik voel toch echt iets warmes richting mijn knieën stromen,’ roep ik half verbaasd, half lachend uit. Ondertussen loop ik gewoon verder, de draaideur door, weg van het gebouw.

Mijn vriendin volgt observerend. ‘Holy shit!’

Ik draai me om en kijk naar de grote ogen van Wen. Ze heeft zo te zien toch een natte plek in mijn elegante zwangerschapsbroek ontdekt. Ik wring mijn lichaam in een rare houding om die ook te kunnen beoordelen. Waarachtig, nattigheid!

We maken razendsnel de balans op. Vanochtend werd ik wakker met die rare steekjes in mijn buik en had ik wat pijn bij het plassen. In Hotel New York hebben we ieder een pot thee gedronken en ik ben maar één keer naar het toilet geweest, een beetje weinig voor een blaas die onder hoge druk staat doordat er iets zwaars op leunt. Waarschijnlijk heb ik gewoon in mijn broek geplast!

Lachend lopen we richting mijn auto, terwijl ik het waterpeil steeds verder voel zakken. Wendy is met de fiets gekomen, maar wil mij niet alleen laten. ‘Jij gaat in deze toestand echt niet alleen naar huis, Lin,’ zegt ze resoluut. ‘Ik breng je thuis en haal mijn fiets later wel op. Straks beval je midden op de Erasmusbrug in je eentje van je eerste kind, dat kan echt niet!’

In de kofferbak vind ik een plastic tas die ik op de bijrijdersstoel onder mijn kont schuif. Dan pas zie ik dat er

een bon onder de ruitenwisser zit. ‘Leuk voor in het plakboek,’ zeg ik, wijzend op mijn buik. ‘Dat kind kost me nu al geld!’

We zijn het parkeervak nog niet uit of de motor slaat af. Met geen mogelijkheid krijgen we die weer aan de praat. Ook dat nog. We stappen gefrustreerd uit en staren beiden naar de motorkap, alsof we op die manier de boel op kunnen lossen. Ik val op met mijn dikke buik en mijn natte broek want al snel staan er een paar nieuwsgierige mensen om ons heen. Een aardige meneer van middelbare leeftijd biedt aan ons te helpen.

‘Ik heb de ambulance al gebeld, hoor!’ roept een mevrouw die zich bij het groepje voegt. ‘In uw toestand kan er maar beter iemand naar u kijken.’

Wendy en ik kijken elkaar aan. ‘De ambulance?’ herhaal ik met gefronste wenkbrauwen. ‘Wat een toestand allemaal!’ Dan hoor ik de motor van mijn Scorpio aanslaan.

‘Hij doet het!’ roept de meneer glimlachend door het open raam. ‘Waarschijnlijk heb je gewoon de motor verzopen.’

‘Wat moeten we nu?’ vraag ik mijn vriendin. Ik baal ervan dat de vrouw zonder met ons te overleggen een hulpdienst heeft gebeld, terwijl ik me kiplekker voel en zeker in staat ben om me door Wendy naar huis te laten rijden. We besluiten toch maar te wachten. Lullig als de ziekenwagen voor niets komt.

Twee jonge ambulancebroeders kijken me aan en proberen de ernst van de situatie in te schatten. Ze zijn niet op hun gemak, aan hun fronsende gezichten te zien. Een hoogzwangere vrouw met een natte broek hebben ze

blijkbaar niet vaak meegemaakt. Ik vind het wel komisch om die mannen daar zo te zien staan, afwachterend, kijkend naar mijn buik, met de handen in de zij.

‘U kunt natuurlijk even uw broek uittrekken. Dan proberen we te achterhalen of het vocht vruchtwater of urine is,’ zegt de langste van de twee. Hij krabt met één hand op zijn hoofd alsof hij luizen heeft. ‘Vruchtwater heeft als het goed is een weeïge geur, en pies ruikt gewoon naar pies, natuurlijk.’ Vragend kijkt hij zijn collega aan, in de hoop dat die een frisser idee heeft.

‘Laten we in ieder geval even de wagen ingaan,’ is het enige wat hij te melden heeft. ‘Al die mensen werken op mijn zenuwen.’

Dus zit ik zomaar ineens met een absorberend matje onder mijn kont in een ambulance. Al ben ik zelf verpleegkundige, ik heb nog nooit zo’n ding vanbinnen gezien. Ik vind het eigenlijk wel interessant en kijk eens goed naar alle apparatuur.

‘Je kunt natuurlijk ook naar het ziekenhuis rijden en vragen of de verloskundige je beoordeelt,’ houdt de lange broeder me bij de les, nadat hij heeft overlegd met zijn collega.

Ik kijk de beide heren aan. Ik voel er weinig voor mijn broek te laten zakken. ‘Mijn vriendin brengt me wel even weg hoor, doe verder geen moeite,’ zeg ik vastberaden.

‘Nou, goed idee, vind je niet?’ zegt de lange broeder tegen zijn collega. De frons heeft plaatsgemaakt voor een bescheiden glimlach op hun gezicht. Ik hoor nog net geen zucht van verlichting. ‘Sterkte mevrouw!’ roepen ze terwijl ze de wagen in vluchten.

Voordat ik in de Scorpio stap bel ik Erik om te vragen of hij naar huis wil komen. ‘Dan kunnen we samen naar

het ziekenhuis rijden,' zeg ik. 'Je zult het wel in je broek gedaan hebben, die kleine moet toch nog vier weken rijpen? Maar goed, ik kom eraan.' Voor hem komt het duidelijk ook onverwacht.

Eerder

Mijn ouders wonen aan de Rotte, op een van de weinige boerderijen binnen de stadsgrenzen van Rotterdam. De boerderij ligt ingesloten tussen de rivierdijk en de flats van de wijk Ommoord. Ik groei op tussen de koeien, schapen, katten en honden. We hebben stallen, weilanden en een hooiberg, dus er is volop ruimte om te spelen met mijn broertje, mijn zus en kinderen uit de buurt. Ook binnen ben ik graag, in de buurt van mijn moeder. Ik ben een vrolijk kind, met veel fantasie, dat uren met Playmobil speelt. Na de lagere school ga ik naar het vwo in Schiebroek, samen met mijn beste vriendin Elizabeth.

Als ik een jaar of achttien ben wordt het verlangen naar meer ruimte steeds sterker. Ik volg inmiddels de opleiding HBO-Verpleegkunde in de stad en zie hoeveel vrijheid mijn studiegenoten hebben. Mijn moeder is een lieve en zorgzame vrouw, maar nogal ouderwets en altijd overbezorgd. Ik ga weleens op stap met mijn vrienden, maar als je weet dat mams in haar nachtjaponnetje boven aan de trap zit te wachten tot je thuiskomt, dan gaat de lol er wel vanaf. Ik vind haar goedbedoelde bezorgdheid benauwend. Al snel heb ik een vriendje dat al op zichzelf woont, dat helpt. Na school ga ik regelmatig naar hem toe. Mijn moeder vindt dat vreselijk; haar dochter alleen thuis met een jonge man. Ik ben tenslotte nog maar negentien.

Het moment waarop ik Erik voor het eerst zie kan ik me nog goed herinneren. Hij is de vriend van een studiegeenootje en woont met haar samen in Rotterdam-Zuid. Als ik een keer bij haar op bezoek kom zit hij aan de eettafel, achter een stapel boeken en papieren. Ik geef hem een hand. 'Hoi, ik ben Linda, tentamen binnenkort? Wat studeer je?'

'Ik studeer Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek en heb inderdaad morgen een tentamen,' zegt hij. 'Gaan jullie maar lekker tv kijken, ik verkas wel naar de slaapkamer.'

Hij lijkt me een sympathieke vent. Zonder dat ik het beseft, heb ik zojuist de man ontmoet met wie ik heel veel mooie, maar ook verdrietige momenten zal meemaken.

Mijn studiegeenootje pikt al snel mijn vriendje in; Erik en ik worden allebei gedumpt. Ik ben de eerste dagen erg verdrietig maar heb al snel geen zin meer om te treuren, aangezien ik besloten heb op mezelf te gaan wonen. Er is een kamer vrijgekomen in een prachtig pand aan de Heemraadssingel, en ik ga er samenwonen met nog twee meiden. De aanstaande verhuizing was een schok voor mijn ouders, die hoopten dat ik gedurende mijn studietijd thuis zou blijven wonen. Zelfs mijn vader had bij hoge uitzondering iets gezegd: 'Dit komt als een donderslag bij heldere hemel!'

Ik zit in het nisje van mijn studentenhuis, waar onze ouderwetse gemeenschappelijke telefoon hangt. Erik is aan de lijn. Het is enkele weken na het beëindigen van onze verkeringsen.

'Heb je misschien zin om een keer bij me te komen eten?' vraagt hij al snel. 'Niet met een bedoeling hoor, ge-

woon voor de gezelligheid. We zijn nu toch allebei een beetje eenzaam,' zegt hij er voor de grap bij. Waarom niet, denk ik meteen, en diezelfde avond pak ik de metro naar Zuid. Er volgen al snel meer afspraakjes.

Als student kan Erik niet in zijn eentje opdraaien voor de vaste lasten van zijn woning in Rotterdam-Zuid. Hij gaat op zoek naar een studentenkamer en komt steeds vaker naar de Heemraadssingel, zogenaamd om gas, water en licht uit te sparen.

'Zal ik vanavond bij jou blijven logeren?' vraagt Erik op een avond. Ik had hem dat al weleens aangeboden.

'Natuurlijk, ik leg een matrasje klaar, gezellig!' zeg ik blij. Vanaf die dag slaapt hij er regelmatig op.

Op een avond zegt Erik dat hij nog een knuffel wil voordat hij gaat slapen. Ik gluur naar beneden vanaf de bedrand en ik twijfel. Meent hij dat nou echt? Erik moet lachen om mijn onnozele blik. Hij wijst naar de knuffel die op het randje van mijn bed staat. Ik smijt die naar zijn hoofd en doe het licht uit. Pestkop. Langzaam worden we steeds verliefder op elkaar.

Begin 1994 huurt Erik een kamer in een studentenhuus op de 1e Middellandstraat, niet ver van de Heemraadssingel. 'Kom je nu eens bij mij logeren?' vraagt hij direct nadat hij me dit verteld heeft. 'Klein probleempje misschien, ik heb maar één matras,' voegt hij er ondeugend aan toe. Na die logeerpartij zijn we een stel en verkondigen we aan iedereen dat die partnerruil zo gek nog niet was!

Het is genieten, met mijn mooie studentenkamer en een knappe, intelligente vriend die om de hoek woont. Erik

heeft heel veel humor, een eigenschap die ik zeer waardeer. Ik merk al snel hoe serieus hij het met me meent. De eerste maanden vertel ik mijn moeder niets over mijn nieuwe vlam. Zij snapt mijn fladderige gedrag als het om vriendjes gaat niet. 'Ik ben gewoon gelijk aan je vader blijven hangen, en zo hoort het,' krijg ik meerdere keren te horen.

Daarom verzwijg ik ook ons eerste tripje samen. Met een gammele auto die Erik op de kop heeft getikt rijden we naar Berlijn. Met de Bosatlas, want een wegenkaart hebben we niet. Mijn moeder denkt dat ik gewoon op mijn kamer aan het studeren ben. Na een paar dagen moet ik natuurlijk wat van me laten horen om geen argwaan te wekken. Ik bel haar op.

'Gaat het goed op school?' vraagt mijn moeder.

'Alles gaat prima, mam, ik zie je snel weer!' antwoord ik vanuit onze hotelkamer.

Na een paar maanden verkering licht ik mijn moeder in. Ze vermoedde al iets. Moeders hebben daar een antenne voor. 'Nodig hem eens uit!' zegt ze na mijn biecht.

Erik komt vanaf dat moment graag op de boerderij. Hij vindt het gezellig bij mijn gastvrije moeder en met alle dieren. Op een van zijn eerste logeernachtjes wordt hij door mijn vader uit bed gehaald om te helpen trekken bij de geboorte van een kalfje.

'Hoe is het toch mogelijk dat ik precies die ene boeren dochter uit Rotterdam getroffen heb!' zegt hij sindsdien regelmatig.

In 1997 studeer ik af als verpleegkundige en Erik als vliegtuigbouwkundig ingenieur. Bij zijn afstudeerborrel ver-

tellen vrienden dat ze een jaar gaan backpacken. 'Moeten wij ook doen!' roep ik meteen enthousiast. Erik lijkt het ook wel wat.

Zijn professor probeert ons om te praten. 'Het verkleint je kansen op een goede baan; nu weten ze nog wie je bent, volgend jaar is er een nieuwe lichte vliegtuigbouwkundigen afgestudeerd. Wil je niet promoveren, Erik?' We kijken elkaar aan en denken hetzelfde: lekker belangrijk!

Mijn moeder sterft duizend doden tijdens onze afwezigheid. Zelf leeft ze in een kleine straal van enkele kilometers rond de boerderij, en ze snapt niets van mijn reislust. Ze vindt het bovendien doodzonde dat ik mijn zorgvuldig gespaarde centen ga verbrassen. 'Straks gaat de verkering uit en dan heb je de helft van je geld aan je ex uitgegeven; je kunt het beter bewaren voor je uitzet,' zegt ze. Wat is dat eigenlijk, een uitzet? denk ik ondertussen.

'En als jullie ooit een huis kopen wil je toch een mooie keuken en een nieuwe badkamer?'

'Pfff, daar ben ik helemaal nog niet mee bezig mam, eerst een beetje lol maken,' val ik haar in de rede.

Mijn moeder heeft niets met lol maken. Zij denkt dat in een kroeg alleen maar dronken foute mensen zitten, dat in de stad op iedere hoek van de straat een moord wordt gepleegd en dat je verkracht wordt als je naar een jongen knipoogt. Mijn moeder houdt van een simpel leven, met simpele mensen. 'Die zijn tenminste heel gewoon,' zegt ze altijd.

Het lijkt me vreselijk saai, om heel gewoon te zijn.